

РЕЦЕНЗІЯ

**на дисертаційну роботу Оу Венъханя
на тему: «Організаційно-економічне забезпечення управління
інноваційним розвитком корпоративних інтеграційних об'єднань»,
представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 051 «Економіка»
з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»**

**Актуальність теми дисертації, зв'язок з науковими програмами, темами
науково-дослідних робіт**

У сучасному глобалізованому бізнес-середовищі корпоративні інтеграційні об'єднання (КІО) відіграють одну з ключових ролей у розвитку економіки, забезпечуючи стійкість, конкурентоспроможність і швидку адаптацію до змін. В умовах стрімкого науково-технічного прогресу та зростаючого рівня конкуренції між компаніями, інноваційний розвиток стає невід'ємною складовою успішного функціонування будь-якого корпоративного об'єднання. Впровадження інноваційних технологій і рішень дозволяє компаніям не лише підвищити продуктивність та ефективність бізнес-процесів, але й забезпечити свою присутність на глобальних ринках. У цьому контексті організаційно-економічне забезпечення управління інноваційним розвитком КІО набуває критичного значення.

В умовах динамічного розвитку ринку та постійних змін у зовнішньому середовищі виникає необхідність розробки ефективних механізмів управління інноваціями. Успішне управління інноваційним розвитком передбачає наявність гнучкої організаційної структури, здатної швидко реагувати на виклики, а також економічних інструментів, що сприяють ефективному розподілу ресурсів для впровадження новітніх технологій. Використання сучасних економічних моделей та управлінських підходів, таких як інтелектуалізація бізнес-процесів, автоматизація, управління знаннями та стратегічне планування, стає вирішальним для успішного функціонування корпоративних об'єднань.

Крім того, інноваційний розвиток є важливим чинником сталого розвитку, що відповідає цілям екологічної та соціальної відповідальності, які висувають сучасні стандарти ведення бізнесу. Компанії, які впроваджують інноваційні рішення, не тільки зберігають свою конкурентоспроможність, але й відповідають вимогам сталого розвитку, знижуючи вплив на навколишнє середовище та покращуючи соціальні стандарти. Враховуючи необхідність інтеграції нових технологій у всі аспекти діяльності компаній, забезпечення

належного організаційно-економічного управління цим процесом стає одним із ключових факторів успіху.

Таким чином, оскільки ефективне управління інноваціями дає можливість досягти конкурентних переваг, підвищити ефективність бізнесу та забезпечити його стійкий розвиток в умовах глобальних викликів, необхідність визначення нових підходів до формування організаційно-економічного забезпечення управління інноваційним розвитком КІО привертає значну наукову увагу, що й обумовлює вибір теми дисертаційного дослідження Оу Веньхана.

Враховуючи зазначене вище дисертація на тему: «Організаційно-економічне забезпечення управління інноваційним розвитком корпоративних інтеграційних об'єднань» відповідає актуальним вимогам сьогодення. Автор визначив та по-новому вирішив подальший розвиток теоретичних положень, обґрунтування та розробку організаційно-економічного забезпечення і науково-практичних рекомендацій щодо управління інноваційним розвитком корпоративних інтеграційних об'єднань.

Дисертаційна робота виконана згідно з планами наукових досліджень ПЗВО «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова». Основу дисертації становлять теоретично-методичні і практичні розробки, що є частиною науково-дослідних робіт: «Моделювання ефективності фінансово-економічної діяльності виробничих підприємств в умовах цифрової економіки» (номер державної реєстрації 0123U102552), в межах якої автором виконано підрозділи «Тенденції та динаміка інноваційного розвитку корпоративних інтеграційних об'єднань», «Стратегічні цілі та обґрунтування інноваційного розвитку корпоративних інтеграційних об'єднань», «Визначення системи критеріїв для оцінки ефективності інноваційного розвитку корпоративних інтеграційних об'єднань» та надано ґрунтовний економічний аналіз тенденцій, стану та динаміки інноваційного розвитку КІО; «Економічна ризикологія, моделювання оцінювання систем корпоративної інтеграції та фінансового контролінгу» (номер державної реєстрації 0123U103855), в рамках якої розроблено концептуалізацію організаційно-економічного забезпечення управління інноваційним розвитком КІО; «Технології управління корпоративними інтеграційними процесами в умовах інтелектуалізації економічного стратегування та інноваційного розвитку» (номер державної реєстрації 0124U002684), за результатами якої представлено впровадження інноваційної складової в забезпечення результативності інтеграційних перетворень корпоративних об'єднань та запропонована інтелектуалізація організаційно-економічного забезпечення управління інноваційним розвитком КІО.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх вірогідність

Ознайомлення з дисертаційною роботою Оу Веньханя дає підстави стверджувати, що результати, які одержані в процесі наукового дослідження є достовірними та теоретично обґрунтованими, мають високий ступінь вірогідності. Це підтверджується узагальненням і опрацюванням значної кількості вітчизняних та зарубіжних джерел, а також аналізом сучасних теоретико-прикладних робіт українських і зарубіжних науковців, що стосуються проблем економіки знань, інтелектуалізації та впровадження цих наукових здобутків у практику міжнародного співробітництва.

Мета, об'єкт і предмет дослідження відповідають обраній темі дисертації. Зміст сформульованих наукових задач узгоджений за структурою і логікою, розкриває визначену мету.

У першому розділі «Теоретичні засади формування організаційно-економічного забезпечення управління інноваційним розвитком корпоративних інтеграційних об'єднань» узагальнено концептуальні підходи до управління інноваційним розвитком корпоративних інтеграційних об'єднань (КІО); проаналізовано основні етапи розвитку інтеграційних процесів у світі; схематично представлено інноваційний блок розвитку КІО; подано детальний огляд переваг та загроз інноваційного розвитку КІО; сформовано концептуальну модель інноваційного розвитку КІО. Визначено сучасний стан, особливості та детермінанти інноваційного розвитку організаційно-економічного середовища КІО; розглянуті форми корпоративної інтеграції; окреслено організаційно-економічне середовище КІО з наведенням його особливостей; сформована концептуальна модель інноваційного розвитку організаційно-економічного середовища КІО; охарактеризовано особливості та детермінанти інноваційного розвитку організаційно-економічного середовища КІО.

У другому розділі «Аналіз тенденцій, стану та динаміки інноваційного розвитку корпоративних інтеграційних об'єднань» проаналізовано тенденції та динаміку інноваційного розвитку КІО; визначено загальну кількість та динаміку корпоративних підприємств в Україні; виявлено тенденцію до зниження акціонерних товариств загалом по Україні; оцінено стан корпоративного управління в публічних акціонерних товариствах відкритого типу; встановлено співвідношення питомої ваги видів акціонерних товариств; порівняно частку різних видів акціонерних товариств за період 2020-2023 рр.; визначено динаміку розвитку товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю у структурі корпоративних підприємств; встановлено кількість підприємств – юридичних осіб в Україні та загальну тенденцію до зростання кількості підприємств, особливо в сегменті

малих і середніх підприємств; розраховано темпи росту і питому вагу видів корпоративних підприємств в загальній їх кількості; представлено динаміку державних підприємств України за період 2018-2023 рр.

У третьому розділі «Концептуалізація організаційно-економічного забезпечення управління інноваційним розвитком корпоративних інтеграційних об'єднань» розроблено методичне забезпечення щодо формування організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком КІО (запропоновано підходи, методичні напрямки та заходи реалізації); зображена структурна схема мети, принципів і основних завдань формування організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком КІО; сформульовано глобальні задачі формування організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком КІО; представлений організаційно-економічний механізм управління інноваційним розвитком КІО.

Обґрунтовано впровадження інноваційної складової в забезпечення результативності інтеграційних перетворень корпоративних об'єднань; виокремлено основні ознаки корпоративних об'єднань в сучасному динамічному бізнес-середовищі; визначено складові, які сприяють успіху інтеграційних перетворень корпоративних об'єднань; візуалізовано етапи концептуального механізму, який оптимізує інтеграційні перетворення корпоративних об'єднань з акцентом на інноваційну складову.

Отримані наукові положення, висновки та пропозиції в дисертації, є теоретично обґрунтовані, переконливо аргументовані, та окремі з них підтверджуються їх упровадженням у діяльність Черкаською торгово-промисловою палатою, Громадською організацією «Академія економічних наук України» та ТОВ «Азов Бізнес Консалтинг» щодо визначення стратегічних цілей та обґрунтування інноваційного розвитку корпоративних інтеграційних об'єднань, метою яких є формування чіткої стратегії, що дозволяє забезпечити довгострокову конкурентоспроможність і сталий розвиток таких об'єднань.

Дисертант кваліфіковано застосував відомі наукові методи для обґрунтування отриманих результатів, висновків та рекомендацій. Оу Венхань ґрунтовно дослідив та критично проаналізував наукові праці провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, що пов'язані із дослідженнями теоретичних положень щодо управління інноваційним розвитком корпоративних інтеграційних об'єднань.

Поставлені автором завдання розкривають мету дослідження. Дисертаційне дослідження характеризується чіткою структурованістю, матеріали розділів викладено відповідно до мети та поставлених завдань. Основні положення, висновки та рекомендації, які наводяться в дисертації та авторефераті, є достатньо обґрунтовані, оскільки вони базуються на матеріалі, накопиченому у вітчизняній та світовій науці, а також на власних розробках.

Висновки в цілому відповідають поставленим завданням, відповідно відтворюються в оприлюдненому тексті анотації.

Достовірність та наукова новизна одержаних результатів, повнота їх викладу в опублікованих працях

Погоджуючись із сформульованими та обґрунтованими в дисертації конкретними положеннями, висновками і рекомендаціями, які визначають наукову новизну отриманих результатів, особливо хочеться відзначити окремі з них, що є найбільш важливими.

В процесі дисертаційного дослідження представлена концептуальна модель інноваційного розвитку корпоративного інтеграційного об'єднання, що демонструє здатність КІО отримувати додаткові конкурентні переваги, мінімізувати ризики зовнішнього середовища та в цілому здатність до нарощування структурою власних інвестиційних ресурсів (с. 40-42).

Проведене автором дослідження інституціонального забезпечення інноваційного розвитку корпоративних інтеграційних об'єднань та огляд міжнародного досвіду у сфері інноваційного розвитку корпоративних інтеграційних об'єднань спрямоване на виявлення недоліків і недосконалостей в контексті сучасного бізнес-середовища та виявлення кращих практик, які можливо залучити в українське законодавство, з метою забезпечення розвитку інтеграційних процесів, підвищення конкурентоспроможності, а також залучення іноземних інвестицій (с. 80-83, 88-91).

Автором запропоновано концептуальну модель інноваційного розвитку організаційно-економічного середовища корпоративного інтеграційного об'єднання, що зосереджена на постійному впровадженні нових ідей, технологій і методів для покращення ефективності та результативності корпоративних об'єднань та яка базується на векторах: інноваційних технологій; інноваційного менеджменту; кластеризації та партнерства; створення інноваційної культури (с. 60-62).

Проведено аналіз тенденцій та динаміки інноваційного розвитку корпоративних інтеграційних об'єднань, за результатами якого встановлено, що корпоративний сектор України характеризується стійким зростанням кількості корпоративних підприємств, зокрема, товариств з обмеженою відповідальністю, які стали найбільш поширеною формою ведення бізнесу (с. 107-112).

Удосконалено класифікацію типів інновацій на основні показників економічної діяльності корпоративного інтеграційного об'єднання, яку було розширено і доповнено наступними категоріями інновацій: продуктовими; процесними; організаційними; маркетинговими; технологічними; екологічними; соціальними; фінансовими; правовими; логістичними;

цифровими; кроссекторальними; інноваціями в управлінні ресурсами та у відносинах з клієнтами (с. 132-134).

Автором сформовано визначення системи критеріїв для оцінки ефективності інноваційного розвитку корпоративних інтеграційних об'єднань (с. 151-160), що є важливим інструментом для оцінки і вдосконалення стратегій розвитку таких об'єднань та сприяє створенню ефективних та конкурентоспроможних стратегій, які спрямовані на стабільний та успішний розвиток цих об'єднань. Враховуючи різноманітні аспекти інновацій, такі як технологічність, суспільна відповідальність, стратегічне партнерство та управління ризиками, система критеріїв дозволяє здійснювати комплексну оцінку інноваційного потенціалу та визначати напрямки подальшого розвитку.

Удосконалено організаційно-економічний механізм управління інноваційним розвитком корпоративних інтеграційних об'єднань, мета якого полягає у створенні стратегічної спрямованості для інноваційної діяльності корпоративних підприємств і досягненні конкурентних переваг на ринку та який базується на комплексі принципів: системності, стратегічності, інтеграційності, партнерства, комплексності, наукової обґрунтованості, адекватності, альтернативності, економічної ефективності, інформаційної єдності, гнучкості й вирішує низку основних пріоритетно-важливих завдань (с. 186-191).

Автором визначено складові процесу інтелектуалізації організаційно-економічного забезпечення управління інноваційним розвитком корпоративних інтеграційних об'єднань (с.216-217) та його ключові етапи, кожен з яких спрямований на покращення організаційно-економічного забезпечення (с. 218-220).

Загалом у дисертаційному дослідженні здійснено теоретичне-методичне узагальнення та запропоновано вирішення важливої наукової проблеми поглиблення практичних аспектів управління інноваційним розвитком корпоративних інтеграційних об'єднань на засадах інтелектуалізації. Отже, отримані результати, підтверджують можливість досягнення позитивного ефекту від їх застосування у теорії та практиці при управлінні інноваційним розвитком корпоративних інтеграційних об'єднань на засадах інтелектуалізації.

Основні положення дисертаційної роботи опубліковано у 7 наукових працях, серед яких: 3 статті наукових фахових виданнях України; 1 стаття у науковому іноземному виданні; 3 тез доповідей за матеріалами наукових конференцій та 4 довідки про впровадження результатів дисертаційного дослідження.

Практичне значення і впровадження одержаних результатів дослідження

Наукові результати отриманих результатів дисертаційної роботи знайшли практичне застосування у державних установах, на підприємствах, в організаціях і громадських об'єднаннях.

Достовірність наукових положень, сформульованих у дисертації, підтверджується їх впровадженням у діяльності компаній, так в практичну діяльність ТОВ «Азов Бізнес Консалтинг» впроваджено систему критеріїв для оцінки ефективності інноваційного розвитку корпоративних інтеграційних об'єднань.

Авторські здобутки та напрацювання, що мають прикладний характер, враховані у діяльності Черкаської торгово-промислової палати при дослідженні сучасного стану, особливостей та детермінантів інноваційного розвитку організаційно-економічного середовища корпоративних інтеграційних об'єднань.

Громадською організацією «Академія економічних наук України» використано підходи та механізми щодо інтелектуалізації організаційно-економічного забезпечення управління інноваційним розвитком корпоративних інтеграційних об'єднань.

Матеріали проведених наукових досліджень використовуються в навчальному процесі при оновленні курсів лекцій та практичних занять у ПЗВО «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова» при викладанні дисциплін: «Економіка підприємства» та «Економіка та організація інноваційної діяльності» (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти), «Інноваційний розвиток економіки» (для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти).

Оцінка ідентичності анотації та основних положень дисертації

Аналіз змісту анотації та основних положень тексту дисертаційного дослідження Оу Веньханя засвідчує їхню повну ідентичність в частині формулювання мети, об'єкту, предмету, завдань, положень новизни, висновків до розділів, загальних висновків. Загалом зміст анотації відтворює інформацію про методологію дослідження, способи аргументації положень, основні ідеї тексту дисертації, викладені стисло. Анотація не містить інформації, яка була б відсутньою в дисертації. Дисертація та оприлюднена анотація оформлені відповідно до вимог діючого Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації

Позитивно оцінюючи, в цілому, отримані Оу В. результати виконаного ним дослідження, підкреслюючи їх наукову та практичну цінність, водночас слід вказати на такі недоліки та зауваження дискусійного характеру:

1. Теоретичне значення та практичну цінність результатів проведеного дослідження посилили б розглянуті дисертантом не лише основні етапи розвитку інтеграційних процесів підприємств у світі, а й в Україні (с. 29).

2. У п. 1.2 автором наведено елементи організаційно-економічного середовища корпоративних інтеграційних об'єднань (с. 55), які, на нашу думку, доцільно було б доповнити географічними умовами, враховуючи актуалізацію в сучасних аспектах питань зміни кліматичних умов в світі, що може безпосередньо впливати й на виробничі процеси учасників корпоративних інтеграційних об'єднань.

3. При дослідженні інституціонального забезпечення інноваційного розвитку корпоративних інтеграційних об'єднань мають місце деякі уточнюючі погрішності, зокрема, здобувачем при графічній інтерпретації до основних та спеціальних нормативно-правових актів національного рівня, що прямо і опосередковано регулюють різні аспекти функціонування корпоративних інтеграційних об'єднань, віднесено нечинний на момент експертизи Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» (с. 79).

4. Аналізуючи вплив найважливіших типів інновацій на основні показники економічної діяльності корпоративного інтеграційного об'єднання дисертант розглядає суто позитивні аспекти (с. 132), не приділяючи при цьому увагу негативним позиціям, розгляд яких підсилив би проведене наукове дослідження.

5. Недостатньо аргументованим та обґрунтованим вважаємо вибір дисертантом з-поміж усієї сукупності сучасних методів управління проектами саме методів Agile, Scrum, Design Thinking (с. 222). Додаткові коментарі розкриття представлених методів значно б пояснили їх вибір.

Все вище висловлене не змінює загального позитивного сприйняття виконаного наукового дослідження. Нашу увагу до зазначених питань слід розглядати як доповнення, рекомендації та побажання щодо підвищення якості дослідницької роботи здобувача у майбутньому.

Загальний висновок та оцінка дисертації

Дисертація є завершеною науковою працею, з логічно вибудованою структурою. Зміст дисертації відповідає визначеній меті та поставленим завданням, які повністю вирішено в процесі наукового дослідження. Основні

положення дисертаційної роботи, висновки та рекомендації, які виносяться на захист, містять елементи наукової новизни та практичну значущість.

Актуальність обраної теми дослідження, обґрунтованість наукових положень та висновків і запропонованих автором рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх вірогідність, достовірність та наукова новизна одержаних результатів, повнота їх викладу в опублікованих працях свідчать про глибоку наукову самостійність автора, значний рівень підготовленості дослідження та загальну високу якість дослідження.

Дисертація відповідає спеціальності 051 «Економіка» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Дисертаційна робота виконана грамотною українською мовою, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі, що забезпечує легкість і доступність сприйняття результатів дослідження.

Дисертація за своїм змістом відповідає необхідним вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії, а її автор Оу Веньхань заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка» з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Рецензент:

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри економіки,
маркетингу, обліку і оподаткування
приватного закладу вищої освіти
«Східноєвропейський університет
імені Рауфа Аблязова»

Підпис Ус Г.О. ЗАСВІДЧУЮ:

начальник відділу кадрів
приватного закладу вищої освіти
«Східноєвропейський університет
імені Рауфа Аблязова»

Галина УС

Катерина ЩУР